

Innspill til Regjeringens nasjonale plan om Bærekraftsmålene

Etisk handel Norge takker for muligheten til å komme med innspill til regjeringens handlingsplan for bærekraftsmålene.

Vårt hovedinnspill er at regjeringen må se **sammenhengen** mellom ansvarlig næringsliv/bærekraftig forretningspraksis og bærekraftsmålene. Næringslivet spiller ikke bare en sentral rolle, men er helt avgjørende for å oppnå bærekraftsmålene. Slik støtter vi opp om både FNs arbeidsgruppe for ansvarlig næringsliv¹ og i OECDs nasjonale kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv i Norge² sitt synspunkt om at **ansvarlig næringsliv er avgjørende for å oppnå bærekraftsmålene.**

Gjennom **bærekraftig forretningspraksis** bidrar virksomheter til at handel lønner seg for mennesker, samfunn og miljø. Første steg er å unngå å skade mennesker, samfunn og miljø, «do no harm» slik det står i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (2011 UNGPs). Virksomheter må gjerne skape positive forretningsmuligheter basert på bærekraftsmålene, men hvis dette gjøres på bekostning av grunnleggende menneskerettigheter inklusiv arbeidstakerrettigheter, klima/miljø og øker korrupsjonen, så er ikke dette bærekraftig. Det bør derfor settes sterkere krav til at både private og statlige virksomheter og staten selv gjøre aktsomhetsvurderinger som beskrevet i UNGPs, og som del av sitt integrerte bærekraftsarbeid.

Etisk handel Norge er et forpliktende felleskap som krever at sine ca 120 bedriftsmedlemmer (totalt 170 medlemmer inklusiv fagforeninger, sivilsamfunn, arbeidsgiverorganisasjoner og offentlig sektor) rapporterer på et **basisnivå innen aktsomhetsvurderinger**. Dette gjøres årlig og rapportene er offentlige tilgjengelige. Gjennom aktsomhetsvurderingsarbeidet, som både er

¹ 3 UN Working Group on Business and Human Rights (30. juni 2017) The business and human rights dimension of sustainable development: Embedding “Protect, Respect and Remedy” in SDGs implementation.
https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/Session18/InfoNoteWGBHR_SDGRecommendations.pdf

² <https://www.regjeringen.no/contentassets/5a5f8e3323c14acaa0a30f54412588a3/norges-kontaktpunkt-for-ansvarlig-naringsliv.pdf>

risikoreduserende, forbedrende og forebyggende, bidrar næringslivet til å oppnå bærekraftsmålene. Medlemmer som ikke når et basisnivå på aktsomhetsvurderinger innen 2 år, oppfyller ikke medlemskapsforpliktelsene og kan bli ekskludert. Vi har totalt fire nivåer på aktsomhetsvurderinger hvor det øverste nivået er ledende.

Våre medlemmer i offentlig sektor har tatt i bruk **etiske kontraktsvilkår** (som vi har utviklet sammen med avdelingen for offentlige anskaffelser i DFØ) for offentlige anbud, slik loven om offentlige anskaffelser paragraf 5 krever. Her er det også en direkte sammenheng mellom bærekraftsmålene og **statens egne innkjøp** på over 500 milliarder årlig. Effekten på bærekraftsmålene ved bedre statlige innkjøp er formidabel og fortsatt gjenstår mye upløyd mark her. Det er positivt at den siste Eierskapsmeldingen (2019) krever at statseide selskaper skal gjøre aktsomhetsvurderinger og når det også kommer på plass rapporteringskriterier på aktsomhetsvurderinger, vil staten trolig gå foran med gode eksempler

Etisk handel Norge satt som medlem i det regjeringsoppnevnte Etikkinformasjonsutvalget som har laget lovforslaget Åpenhetsloven -En lov om virksomheters åpenhet om leverandørkjeder, kunnskapsplikt og aktsomhetsvurderinger. Hvis dette lovforslaget går gjennom, så har vi i utvalget argumentert med at dette vil være et viktig bidrag fra norsk side for å oppnå bærekraftsmålene.

Sist men ikke minst, så trenger næringslivet og offentlig sektor praktisk **veiledning**. Dette vet vi etter 20 års med praktisk veileder-erfaring. Vi holder en rekke kurs, og nå utvikler vi Bærekraftsakademiet for bærekraftig forretningspraksis, vi utvikler veiledninger, maler, verktøy og ressurser som gjør at både små og store bedrifter kan lykkes med bærekraftig forretningspraksis. Men for å at flere skal få praktisk veiledning, så bør det gis mere støtte til non-profit organisasjoner på feltet for ansvarlig næringsliv. (se gjerne vår veiledning for aktsomhetsvurderinger som er åpen tilgjengelig her: <https://etiskhandel.no/kom-i-gang/bedrift/>).

Vi oppfordrer også regjeringen til å se handlingsplanen sammen med den nasjonale handlingsplanen for UNGP.

30.11.2020

Med vennlig hilsen

Heidi Furustøl

Daglig leder

Les gjerne mer om oss her: <https://etiskhandel.no/om-oss/>

Høringsvaret er basert på Etisk handel Norges sekretariats mange års faglige erfaring med bærekraftig forretningspraksis